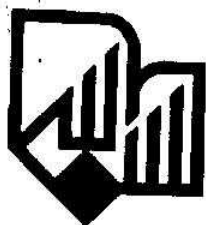

۱۳۰۵۴۸

تفسیر نمادها و آموزه های اجتماعی و دینی

داستان های شاهنامه

ضحاک، سیاوش، بهرام گور

مؤلف:

معصومه پازوکی

بشر (الله)

سرشناسه : بازوکی، معصومه، ۱۳۶۲ -
 عنوان قراردادی : شاهنامه. شرح
 عنوان و نام : تفسیر نمادها و آموزه‌های اجتماعی و دینی در داستان‌های شاهنامه /
 پدیدآور : مولف معصومه بازوکی.
 مشخصات نشر : تهران : انتشارات راشدین، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری : ۲۱۲ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۲۱-۶۴-۹
 وضعیت فهرست : فیپا
 موضوع :
 موضوع : فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹ - ۴۱۶ ق. شاهنامه -- نقد و تفسیر
 موضوع : فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹ - ۴۱۶ ق. شاهنامه -- دین
 موضوع : فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹ - ۴۱۶ ق. شاهنامه-- اخلاق
 رده بندی کنگر : IR۱۳۹۱۴۴۹۰۲۷۲پ/۱
 رده بندی دیویی : ۱ / ۱۸۵
 شماره کتابشناسی : ۴۸۵۱
 ملی :

■ انتشارات: راشدین	
■ عنوان کتاب:	تفسیر نمادها و آموزه‌های اجتماعی و دینی در داستان‌های شاهنامه
■ مولف:	معصومه بازوکی
■ نظارت کیفی:	راهب عارفی مینا آباد
■ نظارت فنی:	راهب عارفی مینا آباد
■ صفحه آرای:	زهره سید صالحی
■ طراح جلد:	سمیه خسروی
■ چاپ و صحافی:	موسسه چاپ اول
■ نوبت چاپ:	۱۳۹۱
■ شمارگان:	۱۰۰۰
■ شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۵۹۲۱-۶۴-۹
■ قیمت:	۱۰۰۰۰ ریال
■ نشانی:	میدان انقلاب - کارگر جنوبی - بن بست گشتاسب - پلاک ۴ واحد ۶
■ تلفن / نمابر:	۰۲۱- ۶۶۴۰۸۲۲۴ - ۶۶۴۸۰۳۶۴

www.rashedin.com
 Email:rashed1829@Yahoo.com

■ پایگاه اینترنتی / ایمیل:

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	فصل اول: کلیات.....
۱۲	مقدمه:.....
۱۳	کلیات پژوهش:.....
۱۹	فصل دوم: مطالعات نظری و پیشینه تحقیق.....
۲۰	۱-۲- نگاهی اجمالی به زندگی، اندیشه و تفکر فردوسی:.....
۲۰	۱-۲- ۱- فردوسی.....
۲۰	۲-۱-۲- تفکر فردوسی:.....
۲۱	۲-۱-۲- ۲- دهن فردوسی:.....
۲۲	۲-۲- نگاهی اجمالی به شاهنامه حکیم ابوالقاسم فردوسی:.....
۲۲	۱-۲-۲- شاهنامه:.....
۲۳	۳-۲- اسطوره، حماسه، نماد، رمز در شاهنامه:.....
۲۳	۱-۳-۲- اسطوره:.....
۲۶	۲-۳-۲- حماسه:.....
۲۷	۳-۳-۲- نماد:.....
۲۸	۴-۳-۲- رمز، سمبل Symbol:.....
۲۹	۵-۳-۲- شعر و رمز:.....
۳۰	۴-۲- آموزه:.....
۳۰	۱-۴-۲- آموزه های اجتماعی در شاهنامه:.....
۳۱	۱-۱-۴-۲- شور و مشورت:.....
۳۱	۲-۱-۴-۲- مهر و مهرورزی و دوستی:.....
۳۳	۳-۱-۴-۲- آداب معاشرت با مردم و مردم‌داری:.....
۳۴	۴-۱-۴-۲- گوهر و نژاد:.....
۳۵	۲-۴-۲- آموزه های دینی در شاهنامه:.....
۳۵	۱-۲-۴-۲- توحید:.....
۳۶	۲-۲-۴-۲- نبوت:.....
۳۷	۳-۲-۴-۲- معاد:.....
۳۸	۴-۲-۴-۲- نیایش:.....
۴۱	فصل سوم: نمادها و آموزه های اجتماعی و دینی داستانهای ضحاک، سیاوش، بهرام گور.....
۴۲	۱-۳- بررسی نمادها:.....
۴۲	۱-۱-۳- بررسی نمادهای داستان ضحاک.....
۴۲	۱-۱-۱-۳- ضحاک:.....

۴۲	 ۳-۱-۱-۲ کاوه:
۴۲	 ۳-۱-۱-۳ فریدون:
۴۲	 ۴-۱-۱-۳ ماران ضحاک:
۴۳	 ۵-۱-۱-۳ پری:
۴۳	 ۶-۱-۱-۳ بز:
۴۳	 ۷-۱-۱-۳ گاو:
۴۴	 ۸-۱-۱-۳ طاوس:
۴۴	 ۹-۱-۱-۳ ازدها:
۴۵	 ۱۰-۱-۱-۳ بو:
۴۶	 ۱۱-۱-۱-۳ لاله:
۴۶	 ۱۱-۱-۱-۳ آن:
۴۶	 ۱۳-۱-۱-۳ البر کوه:
۴۶	 ۱۴-۱-۱-۳ دشت بواران، یزه گنار:
۴۷	 ۱۵-۱-۱-۳ گوشتخواری:
۴۷	 ۱۶-۱-۱-۳ شمشیر:
۴۷	 ۱۷-۱-۱-۳ عاج:
۴۷	 ۱۸-۱-۱-۳ سرخ:
۴۸	 ۱۹-۱-۱-۳ بنفش:
۴۸	 ۲۰-۱-۱-۳ زرد:
۴۸	 ۲۱-۱-۱-۳ گرز:
۴۸	 ۲۲-۱-۱-۳ خورشید:
۴۹	 ۲۳-۱-۱-۳ دریا:
۴۹	 ۲۴-۱-۱-۳ سرو:
۴۹	 ۲-۱-۳ بررسی نمادهای داستان سیاوش:
۴۹	 ۱-۲-۱-۳ اشک:
۴۹	 ۲-۲-۱-۳ سر:
۴۹	 ۳-۲-۱-۳ کمر:
۵۰	 ۴-۲-۱-۳ آتش:
۵۰	 ۵-۲-۱-۳ دیو:
۵۰	 ۶-۲-۱-۳ چهل:
۵۰	 ۷-۲-۱-۳ تاج:
۵۱	 ۸-۲-۱-۳ پیل:
۵۱	 ۹-۲-۱-۳ خون:

۵۲	 ۱۰-۲-۱-۳ سیاوش:
۵۲	 ۱۱-۲-۱-۳ لباس سفید سیاوش:
۵۲	 ۱۲-۲-۱-۳ اسب سیاه سیاوش:
۵۲	 ۱۳-۲-۱-۳ شاه هاماوران:
۵۲	 ۱۴-۲-۱-۳ افراسیاب:
۵۲	 ۱۵-۲-۱-۳ فرنگیس و جریره:
۵۲	 ۱۶-۲-۱-۳ کیخسرو:
۵۳	 ۳-۱-۳ بررسی نمادهای داستان بهرام گور
۵۳	 ۱-۳-۱-۳ شاه:
۵۳	 ۲-۳-۱-۳ پلاغ:
۵۳	 ۳-۳-۱-۳ رع:
۵۳	 ۴-۳-۱-۳ خر:
۵۴	 ۵-۳-۱-۳ شبدیز: (سب)
۵۴	 ۶-۳-۱-۳ بوسه:
۵۴	 ۷-۳-۱-۳ گور:
۵۴	 ۸-۳-۱-۳ چهل:
۵۵	 ۹-۳-۱-۳ شتر:
۵۵	 ۱۰-۳-۱-۳ بهار:
۵۵	 ۱۱-۳-۱-۳ کمان:
۵۵	 ۱۲-۳-۱-۳ خورشید:
۵۵	 ۱۳-۳-۱-۳ شب:
۵۶	 ۱۴-۳-۱-۳ اسب:
۵۶	 ۱۵-۳-۱-۳ دیو:
۵۶	 ۱۶-۳-۱-۳ بهرام گور:
۵۷	 ۱۷-۳-۱-۳ زنان بهرام گور:
۵۷	 ۲-آموزه ها:
۵۷	 ۱-۲-۳ آموزه های دینی
۵۷	 ۱-۱-۲-۳ خدا شناسی و یکتا پرستی
۶۷	 ۲-۱-۲-۳ سایه قضا و قدر بر سر آدمی
۶۹	 ۲-۲-۳ آموزه های اخلاقی
۶۹	 ۱-۲-۲-۳ راستی و درستی
۶۹	 ۲-۲-۲-۳ نیکی و نیکوکاری و بی آزاری
۷۱	 ۳-۲-۲-۳ شکیبایی و پایداری

۹۲	۳-۲-۳ آموزه های اجتماعی
۹۲	۱-۳-۲ زنان
۹۹	۲-۳-۲ جنگ
۱۰۵	۳-۳-۲ آداب شکار
۱۰۷	۴-۳-۲ آداب و رسوم می گساری
۱۱۰	۵-۳-۲ آداب پادشاهی و شیوه کشور داری
۱۲۲	۶-۳-۲ آداب و مسائل اجتماعی
۱۵۵	فصل چهارم: تحلیل نمادها و آموزه های دینی و اجتماعی سه داستان
۱۵۶	۱-۴ مقدمه:
۱۵۶	۲-۴ تحلیل داستان ضحاک
۱۵۷	۱-۲-۴ ضحاک و کاوه
۱۶۰	۳-۲-۴ ضحاک
۱۶۱	۴-۲-۴ ابلیس
۱۶۱	۵-۲-۴ فریدون
۱۶۲	۶-۲-۴ آبتین: Abtin
۱۶۳	۷-۲-۴ کندرو
۱۶۳	۸-۲-۴ گاو پرمایه
۱۶۳	۹-۲-۴ کاوه آهنگر
۱۶۴	۱۰-۲-۴ مار
۱۶۷	۱۱-۲-۴ زنان ضحاک
۱۶۷	۱۲-۲-۴ ارمایل و گرمایل
۱۶۸	۱۳-۲-۴ غارت زنان و بچه ها و اثر اجتماعی آن
۱۶۸	۱۴-۲-۴ فره ایزدی
۱۶۹	۱۵-۲-۴ آهن
۱۶۹	۱۶-۲-۴ البرزکوه:
۱۷۰	۱۷-۲-۴ دشت سواران نیزه گراز:
۱۷۱	۱۸-۲-۴ پیشگویی و کشتن نوزادان
۱۷۲	۳-۴ تحلیل داستان سیاوش
۱۷۲	۱-۳-۴ چلیپا
۱۷۳	۲-۳-۴ ویر
۱۷۴	۳-۳-۴ جلیل
۱۷۴	۴-۳-۴ سیاوش چهره ای معصوم و روشن در شاهنامه
۱۸۲	۴-۴ تحلیل داستان بهرام گور

۱۸۴	۱-۴-۴ شیران ایران
۱۸۴	۲-۴-۴ دارایی و توانگری ایرانیان
۱۸۵	۳-۴-۴ اهمیت شادی و رامش در ایران باستان
۱۸۵	۴-۴-۴ دادگری و آزاد منشی شاهنشاهان و ایران باستان
۱۸۷	۵-۴-۴ خدا پرستی و دین پروری و یکتاپرستی ایرانیان باستان
۱۸۷	۶-۴-۴ شاه دوستی در ایران باستان
۱۸۹	۷-۴-۴ حرمت شراب در ایران باستان
۱۹۱	۵-۴ تحلیل و نقد اندیشه های دینی و اجتماعی فردوسی:
۱۹۲	۶-۴ تحلیل آموزه های دینی اخلاقی و اجتماعی داستان (ضحاک، سیاوش و بهرام گور):
۱۹۲	۱-۶-۴ آوزه های دینی:
۱۹۵	۲-۶-۴ آموزه های اخلاقی:
۱۹۶	۳-۶-۴ آموزه های اجتماعی:
۲۰۷	فصل پنجم: نتیجه گیری
۲۰۸	نتیجه گیری
۲۰۹	پیشنهادهای:
۲۱۰	منابع و مأخذ:
۲۱۲	Abstract

سخنی درباره این پژوهش:

شاهنامه‌ی فردوسی، اگر چه تا کنون در مراکز مختلف ایران‌شناسی در کشورهای گوناگون دنیا، منبع الهام در نگارش و نشر مقاله و کتابهای بی شماری بوده، اما همچنان می توان گفت این دانشنامه عظیم ایرانی که پر است از آگاهی های پر ارج و گوناگون، جای غور و پژوهش های نو و بدیع دارد. در این پژوهش ضمن اشاره ای به زندگی و اندیشه های بلند حکیم طوس، و نمایاندن لایه های سه گانه شاهنامه (اساطیری، پهلوانی، تاریخی)، تعریفی از حماسه و اسطوره ارائه شده و به بررسی نمادها و آموزه های اجتماعی و دینی سه داستان (ضحاک، سیاوش و بهرام گور) همچون خداشناسی، راستی، نیکی، پاک دامنی، حقیقت خواهی، داد و دادگستری، فروتنی، آزادی و کوشش، خرد گرایی، آداب پهلوانی، آئین کشور داری، جشن ها، مبارزه با ظلم و بیدادگری و زندگی عامه مردم پرداخته شده است.

با تحلیل این سه داستان در می یابیم که فردوسی با حرارت تمام کردار نیک و مهر به نیکوکاری را اندرز می دهد. تنها مزیت و برتری آدمی را بر همه هستی و موجودات آن خرد گرایی می داند که همواره باید راهنمای انسان باشد.

فردوسی با طرح قیام کاره آنگر به مبارزه با بی عدالتی و دادخواهی پرداخته و در داستان بهرام گور اندیشه های دادگسترانه این پادشاه ساسانی را ستوده و در داستان سیاوش چهره مظلوم و بی گناه سیاوش را به وضوح نشان داده و سبب های زنانه سودابه را به نهایت ظرافت به تصویر کشیده است.

در این پژوهش بعد از فصل یک که بیان کلیات است، در فصل دوم به تعاریف نظری نماد، اسطوره و سمبل پرداختیم، در فصل سوم ابیاتی که در آن نمادها و آموزه های اجتماعی، دینی و اخلاقی داستان های ضحاک و سیاوش و بهرام گور بودند استخراج شده و طبقه بندی گردیدند، در فصل چهارم با تشریح داستان به تحلیل این نمادها و آموزه ها پرداخته شد و در فصل پنجم با بررسی کلی نمادها و آموزه ها از سه داستان ضحاک، سیاوش و بهرام گور نتیجه گیری شد.